

บทคัดย่อ

181243

ชื่อภาคนิพนธ์	: การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนา เฉพาะกรณีศึกษา พระสงฆ์ในเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน	: พระครูปลัดรัชตบดินทร์ กันตญาณมณี
ชื่อปริญญา	: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา	: 2549

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ 2. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม 3. ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนา

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พระสงฆ์ที่อยู่จำพรรษาในเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 200 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t -test และ ค่า F -test

ผลการศึกษาพบว่า

1. พระสงฆ์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี บวชมาแล้วไม่เกิน 5 พรรษา พระนวกะ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถม การศึกษาทางธรรมยังไม่ได้เรียนและสอบ ส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพระลูกวัด ไม่มีสมณศักดิ์และตำแหน่ง สถานที่ตั้งวัดอยู่ในเขตคอนเมือง และมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนา

2. พระสงฆ์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนาในระดับค่อนข้างต่ำทั้ง 6 ด้านที่มีการศึกษาได้แก่ ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการเผยแผ่ ด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และด้านศึกษาสังคมสงเคราะห์สำหรับทางด้านการศึกษาสังคมสงเคราะห์

3. จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ พรรษา ระดับส่วนการศึกษาทางธรรม ระดับการศึกษาทางโลก ตำแหน่งภายในวัด มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ส่วนสมณศักดิ์ และสถานที่ตั้งวัด ไม่มีความสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ สำคัญที่ได้จากการวิจัยนี้ คือ

1. ควรเปิดโอกาสให้พระสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถได้เข้ามาพัฒนาในการปกครองและบริหารงานการคณะสงฆ์ ควรขยายขอบเขตของการศึกษาของพระสงฆ์ในพื้นที่ให้มากขึ้นกว่าเดิมทั้งสองด้านคือทางโลกและทางธรรมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาอย่างถูกต้องซึ่งเป็นการศึกษาตามสภาพของความเป็นจริงในปัจจุบัน ในด้านคือ ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการเผยแผ่ ด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม ด้านศึกษาสงเคราะห์ ด้านสังคมสงเคราะห์ ควรที่จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเสมอเอง ซึ่งจะช่วยให้กำหนดทิศทางการพัฒนาต่อกิจกรรมของพระสงฆ์ให้เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของสังคมในการพัฒนาได้อย่างชัดเจนถูกต้อง ในแต่ละพื้นที่ต่อไป

2. ควรมีการสร้างแรงจูงใจและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในโครงการกิจกรรมทางคณะสงฆ์บทบาทหน้าที่ในงานการเผยแผ่พระธรรมเทศนาและการอบรมเยาวชนมีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานในส่วนที่ล่าช้าและบกพร่องที่ให้ดีขึ้นตามกาลสมัย และมีการเรียนการสอนศึกษาต่อในส่วนแผนกธรรมและบาลีอบรมกรรมฐานวิปัสสนาพัฒนาทางจิตใจคุณธรรมกับพระสงฆ์ให้มีความรู้ความสามารถในการเผยแผ่หลักธรรม

3. ควรมีการเพิ่มขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานการคณะสงฆ์และจัดหาพระสงฆ์ที่มีความรู้ทางธรรมและทางโลกมาทำการสอนเพื่อให้เกิดโลกทัศน์ที่กว้างไกลและมีกองทุนสวัสดิการในการเผยแผ่พุทธธรรมผู้นำจะต้องมีความจริงใจที่จะทำงานเพื่อสังคมส่วนนโยบายต้องชัดเจนว่าทำอะไรที่ไหนเมื่อไรในการสั่งการผู้ช่วยกิจกรรมควรได้รับการกระตุ้นให้ตระหนักถึงบทบาทที่ปฏิบัติอยู่ควรมีการประชุมกันทุกวันธรรมสวนะ

This research comprises 3 objectives , i.e. 1. to study Buddhist monks' participation in religions affaires; 2. to study factors affecting to the participation and 3. to study the monks' opinion and suggestion on carrying on the religions activities.

The samples for this study are 200 Buddhist monks living in various Wat at Don Muang District Bangkok. A major tool for data collection is questionnaire: statistics used for data analysts are percentage, mean, standard deviation, t - test and F - test.

Findings of the study reveal the followings:

1. The majority of examples are between 20-30 years old, having been ordained not more than 5 years; newly ordained monks complete only primary education, Dhamma learning not yet received, most of them being ordinary monks, no positions. However, they hold positive attitude toward having religious activities.

2. The majority of samples participate in the religious affaire considerable low in all aspects studied, i.e., in administrative, educational, propagation, promotional and environment, art and culture conservational and in social welfare aspects.

3. From hypotheses testing, Factors relating to the monk's participation in religions activities are age, monks of year ordained, level of Dhamma learning, level of education, position in the Wat are significantly related to the participation in religious